

**BENYÓ JUDIT
AZ ÉJSZAKA MÁGUSA**

Benyó Judit

Az éjszaka mágusa

1989

Benyó Judit
Az éjszaka
mágusa

A Magyar és
Budapesti Elektronikus
Könyvtárnak —
sok szeretettel, -bixebb javításokkal.
Benyó Judit

2006.

(A fényképem egy részét én
ragasztottam le, ilyen formában
kérem)

Azzal a kéressel, hogy ezt a
verseskönyvemet vigyék rá az internetre
2006. XII. 1 től. Nagyon Köszönöm!

TARTALOM

1.

Szűzek éneke
Tiszta mezőkről álmodom
Diófa-falakhoz, zsalugáterekhez
Nem lettem részegebb
Fekete villanypóznák szédültek
Esőszögek
Nocturne
A kőművesek
Azt akarom, hogy menjen le a nap
Hűség
Melletted nagyon jó kedves
Nem jön fekete szeretőm!
Díszes fácskóként repülünk
Repülésem
Porondon
Jöjj!

2.

Szemével, a pokol szemével
Mennyi fényes ökörnyal száll
Szavára
Dermedő dáliák
Kantiléna
Gyere!
Hívnak bűgő árkádiák
Csigás ujjunk mozogjon
Viszem vitorlás szívemet!
Kedvem
Útjelzőablák
Kiürült a tulipános este
Pont, pont, pontocskák
A Zöld Babeléből
Egyetlen feketebodros tollal játszik a szél
Siess zápor!
A nyár aromája
Fehérbokájú ló
Kiáltás
A szállodai sötétben

3.

Torony-alakú szalmakazlak előtt
Anyám ilyen elhagyottan meddig élek?
Gerlék lebegnek
Egy pécsi hotelszobában
A rózsák szédült fejéből
A fal duzzadt a töméntelen, felforrósodott
rózsáktól
Mint gazdájuk
Fehér csöbör, óriás
Aspisszemű elszökött

Hajlékony lehetnék, mint a szél
Ha fehér kancád lennék!
Szorításomból nem tudlak kiengedni
Kiül testemre a „babona-halál”
Hajó a kikötőben
Most újra visszanyertél engem!
Mi nem repülhetünk párban!
Hova utazunk?
Micsoda machináció
Elcincogja keserves nótámat
Kicsi tücskök, ti kik
Zarándokút
Míntha kalapáccsal ütögetné valaki
Jegenyefasor
Vers szeretőmhöz

4.

A szétzilált réten
A bánat szorította szívem
Hívom a szerelmet!
Az Éjszaka Motorja
Extázis alkonyatban
Az agyvelőmbé
A félhomályban
Eső után trópusi illatot érzek
A párás trópusi éjszakában
Szeletai vadász
A nagy viaduktban
Háromszarvú óriás szörnyek
Az éjszaka mágusa
Ott, ahol két folyó egyesül
Éjjel nem volt álmom!
Magna Hungária
Gyertyák a karneválon
Úrhajónkon varázslat, mágia
Tomboljatok, mert eljöttem!
A ringben a motor-ember
Még nem szerettem szóke férfit
A szelíd vad
Esteledik a beton-negyedben

ÖRDÖG CSALÁSA

Első kép
Második kép
Harmadik kép
Negyedik kép

A FENYŐK DOMBJÁN

Első kép
Második kép
Harmadik kép
Negyedik kép

1.

SZÚZEK ÉNEKE

Forgatjuk a sokszínű üvegcserepet,
félünk belenézni.

Büszkeségünk, hogy fájjon
megkarcoljuk forró tűkkel
fellázadt testünket.

1965

Tiszta mezőkről álmodom,
pipacsokról, lucernásról,
csigabigák, csipkebokrok
eső utáni illatáról.
Nevetést hallok –
nyakamban fekete füst-lánc,
hosszú hajam tűz-egér rágta.
Csillagos utcáim befutotta
piros-nyelvű félelem.

1966

Diófa-falakhoz, zsalugáterekhez,
sima, zöldmellű dombok feszültek.
Nyakad kéményébe kapaszkodtam
az esőnek imádói voltunk,
fordított arcunk a tükrön
visszalengett.

1966

Nem lettem részegebb,
nyitott virágszájú,
fényes ablakokra
szemhéjak siklottak.
Kockák zúdultak fejedre,
hogyan ne láss!

Az este zümmögő drótjára
terítetted a ruhám.

1966

Fekete villanypóznák szédültek az útra,
ibolyaillatú szád,
bronzfényű tested kívántam.
Az isten ostorral verdesett.

1966

Esőszögek, csigaszagú esőregruták
óriásdiót görget utánuk az ég,
a tócsák gyöngyöket gurítanak..
Friss szélben vizes hajadat
megsimítanám!

1966

NOCTURNE

Imát suttognak az árnyak –
bömbölnek hűséges harangok,
álmaim: az este szellőmadarai –
csípős meggy pattan szét a számban.

1966

A KŐMŰVESEK

A kőművesek téglarózsákat ültetnek a falakba,
szeretőik ablakpárkánya alá –
a kőművesek építenek kőkerítéseket is
a temetők köré.

1966

Azt akarom, hogy menjen le a nap,
legyen este, mert olyankor hűvös minden.
Az élet földieperillatú,
pirosszárú virágok derekunkig érnek.
Azt akarom, hogy menjen le a nap
és kedvesem átöleljen!

1967

HŰSÉG

Fenséges nászomat várom,
kinyújtózom óriásan.
Csendben fekszem,
a folyón át erős hidat ver a testem.

1967

Melletted nagyon jó, kedves!
Megforgatom gyönyörű nyelvemen a világot.
Békés italt csorgatok minden elcsorbult pohárba.

1968

NEM JÖN FEKETE SZERETŐM!

Nem jön fekete szeretőm,
nem jön értem virágdíszes vonat,
nem jön, nem jön keresőm, nevetőm,
nem hallja már a hangomat.
Csillognék csillagokkal az égen,
futnék hozzá éjjel és este.
Táncolnék dróton, kötélén, késen,
futnék hozzá magam mentetve!

1969

DÍSZES FÁCÁNOKKÉNT REPÜLÜNK

Elfeküdnék ilyenkor a fűben,
fejem fölött bolondozna egy hársfaág –
nézném naplementében az eget,
hátamra venném a Napot és úgy mennék,
világítanék a földön és melegítenék!
Mint a fényes-oldalú harmonika
széthúzódik a halványkék égbolt,
álomba küld engem és kísér.
Megbillennek a félhold halvány billentyűi,
díszes fácánokként repülünk..

1975

REPÜLÉSEM

Egy-egy óhaj volt a földön
kis vörös szívem –
tőled anyám elszakadtam,
lefelé szánkáztam hó-ha lovon,
elektromos lepedőn,
fényes hajamban elektromos rózsza ég.
Ebben a celofán-erdőben utolérem
legvígabb perceimet is,
mert itt duhajkodom én igazán –
énekelek bolondos, kikeményített szárnyon,
eljutok a Legsűrűbb Éjszakába,
ahonnan már nem kergetnek el!

1971

PORONDON

Most már örökre porondon leszek,
ugrándo-zom,
mint bohóc a fülledt sátorban –
s talán legnagyobb attrakcióm után
kifütyöl a hálátlan közönség.

1968

Jöjj,
szádból édes elixírt lehellj rám,
fejedelmi legyen a csókod,
töltse be verőereimet egészen!

1974

2.

Szemével, a pokol szemével
meglesi vágyam –
nevet jóízűen.
Ünnepet ül a februári férfi-isten.
Keres szélverte, csípős szájjal,
a vadliget-sóhajtású,
kergeszakállú.
Játszana velem egy karmolást,
nem tudja, eressen-e,
vagy marasszon?

1968

Mennyi fényes ökörnyál száll.
Bogara a földnek te,
szárnya ölemnek,
kinn, a fekete réten.

1968

SZAVÁRA

Szívüket lebegtetik az esték,
a szélben különös xilofonok –
a víz, a csillám, a vaskő,
összekuszálódnak a harangok..

Táncol tarló-veréb, búzacsibe,
fehér erdőben várja kaszás lány,
odaröpül hozzá a gilice.

Szavára nőnek gyerekarcú fák,
előbújnak a titkos növények –
rózsadíszes, remegő színpadra
reménytelen többet fel se nézek!

1968

DERMEDŐ DÁLIÁK

A szépderekú fiú hálóban nyújtózik,
lent dombok őrző nyugalma –
szőlővenyigékkal a táj.
Meggyúlnak a lepke-kuszálta ágak,
a szépderekú fiú homlokán ökörnyal
vágymat legyezik dermedő dáliák..

1969

KANTILÉNA

Térdig érő hóra,
fehér, bárányos takaróra,
térdig érő hóra
száll a füst..

Maradt egy havas híd
a jeges víz fölött –
térdig érő hóban,
fodortalan, fehér tóban,
elmerülök..

1969

GYERE!

Citera szóljon,
gyertya égjen!
Szép legyen kéve-kötésű szívünk!
Kezeddel szorítsd a vállam,
részegült ujjaiddal verd be
szemtelen, csattogó számat!
Mulassunk, gyere!
Szabadjon nekünk mulatni,
egymást nézni,
lehessen nekünk is az életet becézni!

1969

Hívnak bűgő árkádiák,
engem itt a szobában megtérítenek a csődör-percek.
Részegségemből szabadulj szeretóm,
egy odaguruló cseppig azt hittem,
elalszom az öledben..

1970

Csigás ujjunk mozogjon,
gyomrunk laposodjék,
motorikus ölünk,
tisztás tenyerünk forrjon!

1969

VISZEM VITORLÁS SZÍVEMET!

Viszem vitorlás-szívemet,
nappalok mozgó füstjét,
harmatos-kívánságú bokor énekét –
kezemet zsályák fényesítik.
Csöngő-dalolású szerelemért
hazamennék!

1968

KEDVEM

Kedvem ma búcsús, olyan jól rikít!
Bolondozó szóra felkúszik forró kezem.
Kedvem ma kedves,
kedvem ma szerelmes,
szemem opál-karika,
kedvem sietős madár.

1969

Útjelzótáblák,
jöhetnek bolond szelek,
nagy kazlak, sárga szénailat,
feküdjünk bágyadt füre,
vágyunkat dobjuk rá
a mezőre!

1969

Kiürült a tulipános este,
pulyka kitarja fekete haját,
ereszkedjünk, tollázkodjunk,
szárnyunkat ember módjára emelgessük,
viruljunk, ahogyan a virágok a földön!

1969

Pont, pont, pontocskák,
klavikhornba sülnék arasznyi hangok..
Téged kicsikóm elviszlek,
ugye táltos sebem kimosod,
kendőm is lobogtatod,
sós szigeteket számban felosztalod?

1971

A Zöld Babeléből kiesik a hajnal,
Virágok és bús tehének
a távolban –
Szöcskék éneke a fűben.
Az én pásztorom
fekete tóval kel.

1970

EGYETLEN FEKETEBOGDROS TOLLAL JÁTSZIK A SZÉL

Egyetlen feketebodros madártollal játszik a szél,
csak nagy, réti szemem kesereg még –
ledönthetetlen gúlákat építetek vállad gödreibe
és nagyot villan bennem a vér!

1971

SIESS ZÁPOR!

Eső, te mindent lemosó,
mosd a várost
és mosd arcomat is szépre!
Hogy csattognak a fényben
az esőszemek –
ne morogj te ég,
ne mérgeződjél!
Siess zápor sebesen,
akár kedvesem
abban a hófehér aeroplanban!
Már csaknem olyannak látom,
akár az egész világmindenség,
olyan hatalmasnak.

1975

A NYÁR AROMÁJA

Hallom zszibongását a nyárnak,
fellibbenő szitakötők útját követem.
A szél is itt van, bohókásan játszadozik,
fácánkakas repül egymagában –
a nap büszkén áll a föld felett,
a szél megmozgatja a mindenséget
egy pipacs a mellemre száll,
mintha a legszebb csókot akarná feltámasztani!
Mezők élőlényei, vigasztaltok-e engem,
hársfák felé veszem utam,
a falu végén túl belezuhanok a gabonába, –
De jó itt, de jó itt, az országút mentén,
az anyaföldön megpihenni!
Végigsimítok egy búzaszálat,
ilyenkor csókolnám, jaj ilyenkor agyoncsókolnám
estére kelve a világot!
Takarj be búzatarakó,
rejts el és dédelgess;
hiszen most az öledben vagyok –
te nagy égboltozat, küldd rám vigasságodat!
Minek keseregjek?
Olyan tiszta vagyok,
mint eső után a fenyvesek.
Mint a hold fehérje olyan távoli
a nyár aromája,
madarak sietős repülése,
tücskök ciripelő muzsikája..

1976

FEHÉRBOKÁJÚ LÓ

Fehérbokájú ló, mindjárt este lesz,
megsimítom jó fejed.
Fehérbokájú ló, gyere, táncolj velem,
ez már a bús szürkület!
Gyere, olyan vigasztalan vagyok,
homlokomra leszállnak az égről
a félénk csillagok..

1977

KIÁLTÁS

Érzem, részeg leszek,
ma nem látom fejem fölött a jókedvű eget,
nem szólítgatom kedves szóval
a feltámadó szelet –
hiányos az este,
eltűntek, szétrobbantak a csillagok;
vészjóslóan zuhan rám a sötétség.
Huhognak a kitört-derekú fákon a bagolyfiókák,
az erdő madarai megriadva,
remegve érkeznek hozzám
és elrebegik a búcsúszavakat.
Tépjétek ki bőröm,
csipkedjétek arcom!

1977

A SZÁLLODAI SÖTÉTBEN

Nincs senkim, akivel összeguboroghatnék,
kiesik a toll a kezemből,
csak fekszem az ágyon háttal,
mint egy megkövesedett őslény.
Vánkosom hűvös és jó a takaróm,
a szállodai sötétben arcom szinte nőni látom,
és behuppanok a nagy feketeségbe.

1973

3.

Torony-alakú szalmakazlak előtt
vergődik lovad –
fog az én átkom,
barna szemed most fáj,
szerelmünket elherdáltad!
Jönnek a lovak,
te vagy most az Ostoros,
fényes ingeden feszül a halál csendje.
Azon a meleg fűvön mért trappolsz,
ha megtartani nem tudtál?
Majd eltelik az idő,
én megmaradok –
kicsiny öröm-harmonikám mégis megszólal
és kivirul büszkeségem..

1972

ANYÁM ILYEN ELHAGYOTTAN MEDDIG ÉLEK?

Anyám,
most részegülten hajlok a városra,
talán túl sokat tudok,
semmit nem tudok a világról?
A bor is keserű ma,
mért világít a hold ilyen sokáig?
Jaj, alig kapok levegőt,
látod, a nyárfák pihéje is fojtogat –
ruhástól fekszem az ágyba ma éjjel.
Anyám ilyen elhagyottan,
még meddig élek,
meddig élhetek?

1972

Gerlék lebegnek,
tollázkodnak a nagy platánon –
valaki harapdálta a húsom,
csókjával megállított,
elriasztotta элем siető halálom.
Tűnik az ölelése,
minden mulandó örökkévaló volt
gyermekded tekintetében.

1974

EGY PÉCSI HOTELSZOBÁBAN

Csúcsos, érzéki csillár feszül
egy pécsi hotel-szobában.
Ereklyémben a vágy ostyája lapul,
a keresztes, szép ország-alma tiéd lenne!
Húsom kész az egyezésre,
az erotikus csontok pikulái szétpattannak
világtudó ritmusomban.

1972

A rózsák szédült fejéből
és a falvak nyugalmából
valami titkos mákony árad –
úgy nő bennem a szerelem,
mint a vadnövény,
kiirtani sem tudják!
Nézzétek,
ez a hosszú nyárfasor is párosával éldegél,
mint ez az út,
mint itt, ez az állomás,
olyan kikötőbe érünk majd.

1974

A fal duzzadt a töméntelen,
felforrósodott rózsától.
Jó szerető kellett,
hogy homlokomra kinőjenek
a megnyugvás áldott pipitérei.

1974

MINT GAZDÁJUK

Ezek a csókok is hamisak voltak,
mint gazdájuk, aki adta –
nem ragaszkodik hozzám ő se.
Hazug, csaló,
ezek a csókok is hamisak voltak,
halva születtek..

1974

Fehér csöbör, óriás,
körkő, kőasztal –
vörösszélű hordók tetején gyertyák,
középkori énekek..
Rákunk a szerelem,
el nem évülhet,
míg elhaladunk fehérvölgyi hegyek mellett.

1969

Áspisszemű elszökött,
zakatol tűzkarikában,
szeretóm, kinek csókoltam bordó száját
rázkódtam vele föld alatt,
míg áldása dombjaimra fakadt..
Szaporán csiviteltem neki,
olvadt odakint a hó, –
fátyolos halál.

1969

Hajlékony lehetnék, mint a szél,
és hajam is úgy zizegne,
mint a szél.
Ha mellém feküdnél,
titkóktól roskadnék,
jósaágtól zúgnék.

Szerencsétlenek éje,
adj valakit,
adj szeretőt!

1972

HA FEHÉR KANCÁD LENNÉK!

Ha szófogadónak születtem volna,
most én a te kancád lennék –
előtted ugrádoznék,
előtted táncolnék!
Számmal elmotyognám
a hűségemet
és csengőmmel örömem óráját csengetném.
Apró, kék virágok díszítenék a fejemet,
ha fehér kancád lennék.

1972

Szorításomból nem tudlak kiengedni,
már késő –
hurcollak a világon át,
erős karmaim között.
Vonszollak,
amíg ki nem üt kezemből az enyészet.

1973

Kiül testemre a „babona-halál”,
szájtátva felejték.
Vágyamban mintha cseppenként szagolnék
vitriolt –
ki tudja, kit ölelsz –
bár ne látnám macska-tekinteted!

HAJÓ A KIKÖTŐBEN

Egy hófehér hajó áll itt előttem.
A fedélzeten petúniák és mentőövek,
a Duna vize sietve utazik más vidékre.
Én is kikötöm hajómat,
a csipke-korlátos teraszon állsz
ünneplőben –
még mindig úgy,
mint ennek a fehér hajónak az árbócán
egy sirály.

1975

Most újra visszanyertél engem.
Többet nem csavargok
és nem botorkálok,
jó volna, ha kinyitnád ajtód,
ha beengednél –
nem kellene törni a fejem
bosszúálló öleléseken.
Érints meg,
bűvös zsákmányod lehet a szám!

1974

MI NEM REPÜLHETÜNK PÁRBAN!

„Adieu!” – búcsút intek régi szeretőmnek!
Körülöttem éledő nappalok,
egészséges férfiak,
te sem lépsz be éteri köreimbe,
más asszony karmolta meg ős-ágyékom
és tőlem elvett..
Mi nem repülhetünk párban,
csak a szomorúságban.

1976

HOVA UTAZUNK?

Kerekek csattogása,
elmulasztott csókok dobogása
így még nem vertek a percek!
Hová utazunk?
Gyönyör-országba?
Páva tollai remegnek,
szedjük össze a mező virágait,
és dobjuk széjjel az égbe!

1977

Micsoda machináció megy itt végbe?
Húsomba mintha vércse vájna –
elég!
Szentelen élet, cafat-élet,
minek reménykedtem?
És nincsen viccelni való kedvem,
vészmadárként száll az idő
és álarcos férfi képében megkérdezi,
mivégre szerettem?

1977

Elcincogja keserves nótámat Pesten,
a külvárosi kocsmánál
egy sovány, kopottruhás cigány.
Ki fog ölelni ezután?
Nem tudok boldog lenni –
tombolj egész életemben szerelem-óceán!

1978

Kicsi tücskök, ti, kik a búzamező mellett
a fűben ciripeltek,
muzsikáljatok nekem!
Ott, azon a földes úton őt látom,
a szénás szekéren –
fényben, napkoronával,
én járok az eszében –
a csókok nem várnak soká!
Szeretőd leszek ég és föld előtt,
én vetem meg
a szerelmi ágyunk.

1978

ZARÁNDOKÚT

Szeptemberi ég, zarándokútra megyek,
szeretném szívemet hozzád elvinni!
Megérkezem,
hajamon őszi fák levelei,
kesernyés vadvirágok,
fanyar, őszi mező.
Betakargatsz,
mint a szerelem bálványát.

1979

Mintha kalapáccsal ütögetnének valahol –
„kip-kop” – hallom az ütéseket;
de a boldogtalan virágok még élnek.
Kicsi őz a Tisza partján belebújik
a hárfa-pengésű rozsba,
mikor lesz nekem is otthonom?
Talán soha, talán soha?

1978

JEGENYEFASOR

Jegenyefák.
Koronás felhők úsznak fölöttük kísértetiesen.
Állnak a jegenyefák dacosan és megközelíthetetlen.
Vérző, sebzett Galaktikáknak üzennek,
nyüszítenek a jegenyefák lombjai –
fátyolfelhők úsznak,
áttáncol a tájon nevetve a nyár..

1983

VERS SZERETÓMHÖZ

És mindenünket megosztjuk egyszer,
az éjszakáinkat és a reggeleinket,
a kenyerünket és a tekintetünket.
Elvezetsz a föld mélyébe is engem –
nyitott szíveddel kísérsz
a túlvilágra,
mint
egy szentet.

1973

4.

A SZÉTZILÁLT RÉTEN

Fekete a hajad, mint a szén,
hurrikán a véred –
harapj bele húsomba,
sisteregjen az a csók!
Fekete lúd, fekete lúd,
az ősz rohanva száll –
vadak viaskodnak a szétzilált réten,
fekete lúd, fekete lúd erre jár..

1981

A bánat szorította szívem,
nem baj,
majd eljön újra az égő nyár,
majd eljön újra!
Vagány, bohém arcomba belenéz
egy férfi,
majd látja rajtam a vágyat felderengeni.

Kopár a szívem novemberben,
ne kísérts, ne kísérts kánya
sötét színeddel!
Jó volna jajgatni,
de nem lehet,
kitépném szív-sebemet!

1983

HÍVOM A SZERELMET!

Zúdulj rám nap,
virágzó szél törődj velem!
Ne menj el,
nefelejcs virágzik.
Az idő árad,
mint katedrálisok tornyán villogó nap –
zúdulj rám feltámadásos nap!
Álom jön majd,
lesz ám csoda-megváltás!
A bódító fényben megszólal a csend,
visítanak a tavasz színei,
mint odalenn, a föld alatt a metró hangjai.
Hívom a szerelmet!
Hívom a mámort, a távolságot,

a beteljesülést, mint istenséget!
Zúdulj rám nap,
elfutni se tudjak,
meghalni se tudjak!

1983

AZ ÉJSZAKA MOTORJA

Sikítoznak a pop-együttesek sztárjai,
nézik a video-disco káprázatos,
színes képeit,
a rock-énekesek lurex ruháit,
ez mind illúzió.
Az éjszaka egyre mélyebb,
egyre homályosabb –
csak a jóság segítene!
Nincs hajnal,
kiölti nyelvét az éjszaka ördöge,
a szám megharapva,
a hajam összekócolódott, –
felzúg az Éjszaka Motorja,
mint egy széttépázott szív,
mely dobogni mer egyáltalán!
Vinnyogó éjszaka,
míg hazaérek a panelház negyedik emeletére,
lehet, hogy összerogy testem,
lehet, hogy eltévedek,
nem is haza megyek..

1986

EXTÁZIS ALKONYATBAN

Megvesztem a szerelemért,
csak úgy tettem, hogy van valakim,
pedig majdnem belehaltam.
Veszett állat dühével táncoltam
disco zenére,
széttépte blúzomat egy férfi –
extázisba estem,
álmokat láttam,
csak a fogaim csattogtak állkapcsomban,
és kitomboltam magam,
mint egy őserdei orángután.
Hajszálerek megpattannak a véredényekben,
szinte szétfeszíti a gerincvelő a testet,
a dobhártya majdnem megreped,
hideglelés, remegés ráz,

veszett állat dühével
akkorát ordítanék,
hogy elszakadnának a torkomban
a hangszalagok –
nem vágom meg magam,
magamon nem ütök sebet,
eddig is eleget vágtak rajtam
az emberek.

1985

Az agyvelőmbé,
minden gondolkozás,
fájdalom érzékelő szervébe írom,
hogy szeretlek,
a nyakcsigolyák velejébe írom,
a csigolyatestekbe,
a vérerekbe,
a sötét, kanyargós artériákba,
hogy szeretlek,
olyan esetlenül szeretlek,
mint ki elvágódik,
mint a szívremegés,
beírlak az agyvelőmbé,
minden gondolkozás,
érzelem útvesztőjébe véslek.
Mint ki eszméletlen,
merev pupillával, elfehéredve,
szeretlek,
halálos
sebbel.

1986

A FÉLHOMÁLYBAN

Dübörög az éjszaka.
Belehasítasz a füstös, őszi levegőbe,
ráhajolsz a motor testére,
mint amikor rám borultál egy éjjel..
Fejem majdnem kifeszül
talizmán-ajkad felé –
mindenhol gyöngyözik tested..
A félhomályban
még mindig szól az érzéki soul-zene,
pokolba a magánnyal!
Gyúljanak ki a fények,
vibráljanak a lépcsők,

a plafon és a lámpa forogjon körbe,
eszeveszetten, részegen!
Korall-szigetek,
lagúnák,
trópusi tenger szín pompás mélye a búvóhelyed –
hajladoznak tengeri rózsák,
lélegeznek,
legyezőik, hálók lebegnek az áramló vízben,
halott korallokon élnek,
rég sziget síremlékén,
tenger mélyén milliárd
koráll..

1988

ESŐ UTÁN TRÓPUSI ILLATOT ÉRZEK

Eső után trópusi illatot érzek,
fekete hajad zizegését,
esőcseppek fénylenek, mint kísérteties gyöngyök
egy indiai fakír izmos nyakán,
gyönyörű, barna lábán..
Ördögös majmok, játékos csimpánzok
táncoljanak körül!
Új évszázadot álmodok arcodból.

1986

A PÁRÁS TRÓPUSI ÉJSZAKÁBAN

Egy antilop hátába kapaszkodom,
szótlanul hagyja magát szeretni.
Bárhogy ringatom magam a jazz ritmusára,
tehetek, amit akarok,
a vámpír-éjszaka túhegyes karmaival
beleváj húsomba.
Veled akartam élni,
de most már halálfejes majmocsokák táncolják
körül a kerttet,
sikítoznak, akár a párás, trópusi éjszakában,
páráz előtt.
Lesből támadj,
az éjszaka leple alatt,
osonj, mint a ragadozó vadak,
ajkaddal érintsd meg szememet, számat,
szürkenyelvű éjszakában!
Jaj már benne van vágyamban
ember, állat vágya,
madár és bogár vágya,
a föld vágya és a vize.

1988

SZELETAI VADÁSZ

Kőomladékok,
állatok lába nyoma –
egy padon ősemberi koponya,
szeletai vadász,
tarkóján ütés helye –
négy lábú fenevaddal ment öltre,
vagy hosszúkarú, rogyant-járású ősember
ölte meg?
Izmostestű barlanglakó bemázolta
vörös festékekkel halott testét..
Csontdarabok,
babérlevél alakú lándzsák,
és megmaradtak későbbi koroknak
az átfűrt, tüzes koponyák –
ember és tűz,
növénymaradványok,
a több százezeréves köveken..
Nap, hold,
csillagok, víz kísérték,
pattintott kavicsok zörögtek,
gímszarvasra, kőszáli kecskére vadászott,
úgy vitte zsákmányát,
mintha szent, babonás őst vonszolta volna
túlvilági útra.
Szeletai vadász,
növényekkel, fakérgel, magvakkal,
gyökerekkel etess,
adj vadon élő gyümölcsöket!

1989

A NAGY VIADUKTBAN

Nagy viaduktban süvít a szél,
sínek hová vezetnek –
főnt vastraverzek,
sebesebb a szívem is ma..
Csörögnek testemben ezerszínű csörgők,
felharsog a trombita,
akár szarvasbögés idején a keserves ordítás,
az éjszaka ringatózó függőnye alatt
áttetsző pára száll fölfelé,
ahogy kiérünk onnan,
keskeny csípőd lángra kap,
pálmák zizegnek,
örvények forognak,

ágyé kod páfrányokkal díszítve,
tábortűz fényében
madárfütty,
tested táncoló ezüsthál –
szád duzzadt, kesernyés,
akár a vadbogyóké –
megyünk térdig liánok között, a vízben,
gyors folyó mentén,
tovább siklunk az éjszakában,
zuhog az eső,
feldübörögnek,
tűzben égnek az öröm-dobok!

1989

HÁROMSZARVÚ ÓRIÁS SZÖRNYEK

A fények egyre világosabbak,
egy szobába vonszolom magam,
vágyam kisugárzik, ég,
akár rakétaindításkor a hajtóanyag,
agyonhajszolt gitárhúrok,
vörös bika-maszkok,
felveszem varázsló-ruhámat,
nagy ragadozók éles, hegyes fogukkal
csontokat szétroppantják,
hártyásszárnyú denevérek felemelkednek
a magasba,
kifárad az ember,
míg vágyait eléri,
az űrben felrobban egy szupernova
porban, hamuban kitör
és zuhanó repülésben oszlik szét
a naprendszerben –
 kozmikus sugárzás,
egy pap megáldja a hívőket
a próféták mezítláb mennek nagyböjt idején,
és igéket mormolnak,
varázserejű kiáltásokat hallatnak,
áhítat és hit ideje –
jávorszarvas zsenge nádat eszeget,
vázililiom szárát,
kuckók a folyók partján,
északi, túlevelű erdők,
tízezer évvel ezelőtti gleccserek, sziklák,
zúzmók, mohák,
az élet és termékenység ágyai,
tobozok, magvak, kis zöld szökőkutak,
erdőtűz,
jég és víz alatti élet..

Harmonikaszó,
papírkalapban ringatózom kifestve,
és tart a tánc,
márciusi barkaágak –
az élő világ megváltozott!

Robot-ember
és ember küzdenek,
villognak gépek, lézerfegyverek,
robot-repülőgépek halált
hordoznak,
a robotok hangja monoton,
szaggatott,
érzéketlenül ismétlik a szavakat,
az ember agyában megszületett –
Háromszarvú, óriás szörnyek,
robotok,
zörgő szerkezetek.

1989

AZ ÉJSZAKA MÁGUSA

Az éjjel mágusának
médiüm a szívem –
mintha felhangosítva hallanám úrhajósok hangját
egy óriás hangszóróból,
valamilyen gigantikus bolygó üzenetét veszem..
Belekapaszkodom mindenbe,
ami emberi arcot visel,
emberi hangon szól hozzám.
Együtt lépkednénk lefelé a csigalépcsőkön,
az alagútba,
lidérces, hosszú folyosón végig,
betonoszlopok, fölüljárók fölöttünk,
a nagyváros visszhangja,
fény-vibrációk az éjszakában –
hínárokkal befennál,
folyó vagyunk, víz vagyunk!
Mint amikor valakit hajánál fogva rángatnak,
most olyan ez az éjjel..
Még mindig imbolyognak a disco-bárok táncosai,
a reflektorfény megvilágítja testüket..

1988

OTT, AHOL KÉT FOLYÓ EGYESÜL

Ott, ahol két folyó egyesül,
antilop-csorda menekül a folyó felé,
ott, ahol két folyó egyesül,
dárdákkal vágatnak meztelen, bennszülött férfiak,

belevágják dárdájukat a karcsú,
törékeny antilopok hátába,
a napból a fény lecsorog,
szarvuknál fogva húzzák
a partra az antiloptetemeket
ott, ahol két folyó egyesül,
bozótos parton lakomát ülnek,
antilop-áldozat a hatalmas dzsungelnek,
a Napnak,
a fű mindig kihajt, túléli a tüzet,
áradásokat,
csak a szárazságot nem éli túl a dzsungeli fű.

1989

ÉJJEL NEM VOLT ÁLMOM!

Éjjel nem volt álmom,
sötét verejtéket izzadtam,
tajtékozva gondoltam a halálra,
furulyaszót hallgattam, éjfél volt,
forró, júniusi éjjel,
barbár igéket mondogattam,
szkíta nomádok jelentek meg képzeletemben.
Szemrevaló, sudár magyarok fejedelme,
Árpád vezér állt előttem.
Amikor meghalt egy magyar vitéz a harcban,
késsel vagdosták meg kezüket és arcukat
a nomád asszonyok,
és véres könnyeket sírtak..
Éjjel nem volt álmom,
sötét verejtéket izzadtam,
tajtékozva gondoltam a tűzimádó magyarokra,
kik örömben csengőkkel, dobokkal zajongtak
Pannóniában,
fegyverük ezüsttel és gyöngyökkel kirakva –
koponyájuk csontjába varázsjeleket véstek.
Árpád vezér állt előttem,
bölcс fejedelmünk, a szép, barnaarcú, feketeszemű
Árpád vezér,
éjjel kétségbeesve hívtam
ősnépemet.

1987

MAGNA HUNGÁRIA

– Benyó Ildikó festőművésznek –

Magna Hungária –
régi őshazánk,

Dél-Ural,
Levédiába mentünk,
türkökkel, kazárokkal –
alán, bolgár törzsekkel műveltük
a szőlőskerteket,
vándorlásaink után
nem nyelt el pusztai népek szakadékja!
Nyírfakéreg sátorban aludtunk,
halásztunk, vadásztunk,
óvó állatok átfürt agyarait hordtuk testünkön
Dnyeper, Bug és Szeret folyók partján.
Szerelem-mámor hajtott bennünket,
kergetett hajthatatlan, forró vérünk..
Hazánk,
tölgyerdős Pannónia, Kárpát medence,
zöld küllők, nádirigók sétálnak a pusztán,
és mezei fátyolvirág virít,
ligeterdők, rétek madarait csodálom,
pirosszemű gyurgyalagot,
kenderikét látok repülni..

Lovad koponyáját, lábszárcsontjait tettem
anyám a sírodba,
utazásaidon megelevenedik,
a túlvilágon is kísér,
feltűnik vadlúd alakban
ős-anyám a totem-képed,
csónak-alakú fejfád, ember-arcú fejfád –
óvlak a gonosz szellemektől anyám.
1989

GYERTYÁK A KARNEVÁLON

N. P-nek

Fuvolaszerű hangok,
tarkatollú madarak, színpompás lepkék szállnak
és éjjeli állatok kúsznak
a súlyos, mélykék éjszakában –
micsoda zöld pokol ez,
a trópusi fákat megérinti hosszúszájú, dús eső,
majmok ringatóznak a fán,
előttem feketenyakú hattyú sétál
az ősrengetegben,
a folyamok királyánál.
Gyertyák égnek
a karneválon
és fellobban az égen a tűzijáték,
maszkokban, csillogó ruhákban jönnek elő
a macumba táncosok,

a háborgó tengernek áldoznak táncot,
jó esztendőt kérnek,
elfojtott szenvedélyek felszabadulnak,
hatalmas őszállat agyaráat cipelik fekete,
kamasz táncosok,
smaragd-színű álarcok,
királyi koronát viselő táncosok
egy emelvényen csa-csa-csáznak,
az egész város övük ezen a napon,
szamba zene szól,
párokban járják körben,
távol egymástól,
két táncos pirosra mázolt testtel letérdel,
imát mormol
és megszólalnak ünnepélyesen a dobok,
és a berimbau,
a trombita érzéki hangjára egyre vadabbul,
a dob ujjak és tenyerek ütemét visszhangozza,
egy helyben keringenek,
dermesztőek a dobok,
fülsiketítő hangok..
Rohanás, száguldás,
a zakatoló muzsika a világváros ritmusát idézi,
a fény városának boldogtalanságát,
és a társtalanságot,
éhes gyerekek otthontalanságát,
a végsőkig feszül a ritmus,
a dobok lassú tempót váltanak,
elszoruló, félelmetes, halk ritmusban
idegtépő némaságot sugallnak –
a táncosok kiabálnak,
kifáradt ajkukból nyögéseket hallani,
lábak dobognak, talpak surrannak,
arcukról csorog a veríték,
a dobok most egyszerre szólnak,
egy ütemben,
a ringató szerelem átmegy
súlyos, végzetes táncba,
két táncos kézzel, lábbal támad egymásra,
hullámszik a ritmus,
az ösztönök feltámadnak,
a távolban, a tengerparton tábortűz lobog,
a tűz fényétől megvadulnak.
a periférián élő munkások,
a ritmus örvényébe újra beleesnek,
monoton mozgású, álmatag eksztázisban
elfeledve betegséget,
nem, nem az öröm ujjongása ez a karnevál,
a flitteres, hosszú ruhák és brokátszoknyák
színes lampionok és papírgirlandok mégis ragyognak.

Mágusok, varázslók és boszorkányok ősi szelleme szállt le közénk,
ez a kiegyenesedett derekú fekete férfiak
karneváli tánca,
a büszke-nézésű mulattoké.
A test elszakad a földtől,
és óriás pillangóként száll –
a dobok hangja eszeveszett játékba kezd,
járják az idegfesztető táncot öntudatlan,
már nem józanok,
a földön gyertyák égnek,
a mormoló szavak ritmusára előre, hátra hajolnak,
éjfél van –
a rekedt torkokból egyre szól a dal,
mintha egészen mélyről, a gyomorszájból jönne,
asszonyok mosolyognak,
tudják, hogy a varázstánc ereje nagy,
démonokat megkötözi,
termékenység hoz és szerencsét a szerelemben,
a halál ellen hívják a táncot,
a halál fölötti győzedelmes táncot,
mert nincs semmijük,
csak ez az éjféli, örületes, átszellemült lobogás,
ez a dobszó,
babonázó mágia.
Ezüst álarcok alatt fekete könnyek csorognak..
Hiába szedik le a metropolis utcáiról a díszeket,
lampionokat
és hiába söprik hajnalban az utcákat,
nem érhet véget a karneváli tánc!
Tovább táncolnak trombitászó nélkül,
és dobszó nélkül,
támolyogva, összeesve vonaglanak,
makacs szemükben tűz ég –
és ősi rumba ritmusban lépkednek
az éjszakai,
kivilágított
kikötő felé

1989

ŰRHAJÓNKON VARÁZSLAT, MÁGIA

Van megmenekülés,
ezen a földön vannak csodák,
robbanó-töltésű éjszakák,
űri dinamikájú mozgása városoknak,
galaktikáknak!
Nézd, már titokzatos bolygók körül
keringünk,
más Naprendszereket ostromolunk nemsokára,

úgy kiszakadtunk már a földi vonzáskörből,
új égitesteknek leszünk barátja.
Távolságot,
sugárzást legyőzünk,
ilyen gyorsasággal
még egy században sem repültek
úri fényű nappalok,
rakéta-erejű éjszakák!
Hallom,
dübörög a sztratoszférában
a földi öröm,
földi kíváncsiság,
spirális alakzatban feltűnik űrhajónk,
űrhajónkon a Varázslat,
a Mágia,
melyet innen, a Földről indítottunk útra,
ujjongva,
lélegzet visszatartva,
hurrá,
van megmenekülés!
1986

TOMBOLJATOK, MERT ELJÖTTEM!

Feküdjek tárt karokkal a földre
és hallgassam a zöldre festett haranglábak felől
szóló harangzúgást?
Repceföldekre boruljak?
Dombok táncoljanak körülöttem, fenyők!
Surranjak át
a göcseji tájon,
vagy égerfák sudár törzsébe fogódkodjak?
Lefelé suhanok a völgybe,
aztán föl a kanyargós úton,
robogok fehérre meszelt csárdák mellett,
édes folyóm a haragoszöld Zala átkúszik a fényben
és átmegyünk a játékos utakon
és hirtelen mint valami részeg kacagás
feltűnnek a kányák az égen,
zalai dülők, zöldkérgű fák tomboljatok,
mert eljöttem!
Fenyőerdőim csókoljatok,
vagy mint lángoló ostor nyelek,
csapkodjatok!
1988

A RINGBEN A MOTOR-EMBER

Cs. M.-nak

Atlantic City.

Poros, fojtó a levegő,

csend és lárma –

fényes látványosság.

Belép a ringbe Tyson,

a világbajnok!

Elszánt játékosok néznek farkasszemet egymással.

Mike Tyson ütött,

aztán még egyszer,

önkívületükben bömbölnek a páholyokban a férfiak,

kidagad nyakukon az ér –

Tyson ütött,

Spinks megingott, a földre rogyott,

hatvanadik másodperc –

ebben a pillanatban a szemére célzott

Spinks újra megrendült –

harcoltak,

átkozódva minden egyes ütésért,

önkínzatasért.

A bíró számolt –

a bokszoló felemelte a fejét,

visszahanyatlott a szőnyegre..

– Négy, öt, hat, hét!

Spinks teste megrándult,

mint a nagy ragadozó,

úgy ütött Tyson,

nyolc csapás!

A közönség tombolva éltette a győztest.

Tyson felemelte egyik kezét

és a levegőbe vágott,

Spinks

edzője kiabált:

– Újra Tyson!

A disco bárban

dalok

eksztatikus hangok.

Szertartás.

A dobok feldübörögtek,

a fekete motor-embert köszöntötték,

a legerősebbet.

Az életmentő,

a keserúséget úzó tánc,

egyedül a tánc ad feloldozást,

a test rángatózása a ritmusra,

térdre vetődve,

még mindig táncolnak, fekve,

akár a félholtak –
egyedül a tánc, a legősibb mágia
a menedék.

1988

Még nem szerettem szőke férfit,
fiatal, Apollon külsejűt,
vágyam elszabadult..
Olyan hús volt a nézése,
olyan hús,
és még nézése is jót tett
nekem.
Elképzeltem, hogy csókolja
testem,
ősz van,
szerelem-illatúak az utcák,
leng a buja szél..

1989

A SZELÍD VAD

Mosolyogj,
mint ez a szélcsend,
szívem,
nem láttam még hűségesebb tekintetet,
vágyam nem volt még
erősebb!
Álmomban láttalak,
meztelen álltál,
mint az erdei vad,
riadt szemed
velőmbe mart,
hajad,
nyakad,
aranyos fácán-tollak –
kelletem magam,
rázom magam,
ronts nekem bozótok között,
bokrok között,
én szelíd
vadam!

1989

ESTELEDIK A BETON-NEGYEDBEN

Esteledik,
ma újra remegve sisteregnek a sárga
falevelek,
az eget könnyűnek látom,
vágyamat,
csózkod többet ér ma,
mint a legfényesebb hajnalok, reggelek,
esteledik,
ide képzelem arcodat,
a szobámba,
az élők közé akarok tartozni,
esteledik a beton-negyedben,
ölelj meg,
ölelj meg!
Esteledik,
a város tele van szerelmesekkel,
jaj, áttetszőek, sírósak a levelek,
nedvesek,
nedvesek..
Esteledik,
zene szól az utcánkban,
érzéki,
elképzeltem veled az életem,
öröm hatott át, gondolatban,
a szívem harsogott,
mindent
túlharsogott!

1989

ÖRDÖG CSALÁSA

– lírai költemény egy felvonásban, négy képben –

SZEREPLŐK:

ÓRIÁS – fiatal női alak, hosszú hajú, kedves, csinos jelenség (a felnőtt jelképe)

KISFIÚ – rendkívül mozgékony, kedves, hároméves, sovány, barna hajú, barna szemű, szomorú (hangja komoly, játékos, tiszta beszédű)

Megjegyzések:

Az arcok elvontak, groteszkek, öltözet egyszerű, mindkét alakon végig ugyanaz az öltözék marad.

Mindkét szereplőt pantomim-mozgással elevenítsék meg!

Az egyfelvonásosra írandó zenét négy részletben adják elő, az egyes képek változásakor!

A drámai költemény időtartama kitölti az egész színházi estét.

ELSŐ KÉP

Egy szoba belseje látszik. Bal oldalt hosszú csipkefüggöny, nagy ablakok. A szoba közepe táján egy ágy áll, tőle jobbra és balra két óriás, színes papírvirág nyúlik ki a padlóból. Az Óriás a szoba jobb sarkában üldögél egy sámlin, a Kisfiú a földön kuporog. Balra, közel az ablakokhoz, a padlón egy körbe forgatható földgolyóbis térkép.

KISFIÚ – Nem ördögfattya vagyok,
trompita! *(kezét szája elé teszi összehajlítva, mintha trombitálna)*

Játszottam karikákkal,
hoztam egy csukamáját! *(Csajó baba lábát fogja és tapsol a baba lábával)*

ÓRIÁS – Honnan van neked
csukamájad?

KISFIÚ – Az orvosnénitől!

ÓRIÁS – Nem tart minden örökre.

KISFIÚ – A katonának nincsen vége!

ÓRIÁS – Hallod, a melled hogy hörög? *(odamegy Kisferkóhoz)*

KISFIÚ – Mérges. *(leteszi a labdát és énekel)*

Né, a labda hogy pörög!

Labdazzunk! Mesélek!

Ott a mikulásbácsi! *(kis barna gumikutyust forgat kezében)*

ÓRIÁS – A cicának zöld a szeme. *(játékcicát bámul)*

KISFIÚ – Jópofa, mint a madártej. *(kezével ütögeti arcát)*

ÓRIÁS – Ki mondja neked, hogy
szomjas vagy?

KISFIÚ – Anyu.

Játsszunk!

Akarjunk játszani! *(odaszalad a kis játékszekérhez, melyet csacsi vontat és nevet)*

Abba kell ülni,
kiesünk belőle!
Ridi, ridi, ridi!
Jön a kapitány,
szürke paripán,
haza, haza kapitány,
megszárad a paripád!

Ó, ez mi? *(talál a földön egy pléhlapot, a nyakába teszi)*

Ebből a nyakláncból
csacsit csináljunk!

Szánkózok,
akkor táncoljunk és
doboljunk!
Li-li-li-li..
És vedd a csizmám
és jövök hozzátok!
Húzzák máris a szánkót!
Húzzák már!
Én leszek a mikulásbácsi!

- ÓRIÁS – Milyen jó gyereknek lenni! *(sóhajt)*
- KISFIÚ – Én vagyok a baba! *(úgy tesz, mintha babát ringatna)*
Ó, ó,ó, ó!
Csilingizzél a lábammal!
Gá, gá, mezitláb!
Vegyünk egy cipőcskét!
Elvisz a gép,
becsap a gép! *(odamegy az ágyhoz, hanyatt ráfekszik,
forgolódik)*
Megmutatom a vitorlást,
csináltam egy kishajót..
Vigyél el messze!
- ÓRIÁS – Elvinnélek! *(földgolyóbis térképét forgatja)*
- KISFIÚ – Gyógyítom a számat, mert
beteg vagyok!
- ÓRIÁS – Kisferkó!
- KISFIÚ – Ott van egy jó madár is! *(kinéz az ablakon)*
Br, brrr, brr!
Ajándékot hoztam még!
Úristen! *(kezét összecsapja)*
Atyaúristen!
Táncolj! *(Óriáshoz párnát dob)*
- ÓRIÁS – Elnéznélek téged egész napig,
azt képzelem, hogy az én fiam
vagy!
- KISFIÚ – Elmegyek utazni,
iskolába megyek,
megmutatom a vitorlást!
Én is tanulok, ó!
Kopognak, a télapó!
Írdogáol, mért írdogáol? *(kezét mellére teszi)*
- ÓRIÁS – Az embereknek írdogáolok. *(ír)*
- KISFIÚ – Úszik, mint a madár az égen,

- ez a két hajó.. *(két papírt dobál a földön)*
 Rakéta ez! *(odamegy a sarokba, felvesz egy borosüveget)*
- Ma krampuszt főzött a nagymama!
 Hamm, bekaptam..
 Kint fújja a szél a kenyeret!
- ÓRIÁS – *(iszik)*
 KISFIÚ – Mit ittál?
 ÓRIÁS – Csak vizet ittam.
 KISFIÚ – *(papírszeletet gyűr, tenyerébe teszi)*
 ÓRIÁS – *(aprópénzzel játszik az asztalon)*
 KISFIÚ – Add ide a pénzt!
 ÓRIÁS – Minek az neked?
 Mit csinálsz vele?
 KISFIÚ – Csokit veszek.
 Az utcán van egy sütemény!
 ÓRIÁS – Elviszi az ördög a pénzt!
 KISFIÚ – Sajnálom, nem tudok hazamenni.
 ÓRIÁS – Látod, ez a nagymama! *(képet mutat)*
 KISFIÚ – Szeretem a nagymamát, így.. *(arcához szorítja a képet)*
 Nagymama, meleg a hajad?
 Elviszem a pipám *(Óriásnak adja a pipát)*
 Ó, sír, ide nézz!
 Mindjárt sír a kutya..
 Te vagy a Varázsló!
 Az én barátom. *(úgy tesz, mintha autót vezetne)*
 A kecske is itt volt..
 Így csinált: „Mee-eeee”
- ÓRIÁS – Szomorú vagyok, elhagyatott!
 KISFIÚ – Ki? Én?
 Meséld el a gólyát és a török basát!
 ÓRIÁS – Majd elmesélem.
 Mit üzensz a nagymamának?
 KISFIÚ – Tüzelek neki kályhát.
 ÓRIÁS – Adjál nekem jótanácsot!

- KISFIÚ – Ezt, ezt, itt? *(egy tál piros almára mutat)*
- ÓRIÁS – Nem megyek el,
vigyázok rád, ne félj!
- KISFIÚ – Ki megy el?
Én és a víz?
Így alszik a manóka.. *(füléhez teszi mindkét kezét)*
- ÓRIÁS – Beteg vagy, tüdőgyulladást
kaptál.
- KISFIÚ – Én?
- ÓRIÁS – Veled maradok, meglátod,
meggyógyulsz egészen!

MÁSODIK KÉP

A szoba belseje látszik. Fent, a tér felső részében a felnagyított motívumok színesek: őzike, hold, madár és egy harangvirág.

Alatta, az alsó térben, mely félkör alakú, hosszú csipkefüggöny, nagy ablakok. Szanaszét hevernek a székek, játékok. Jobb oldalt látszik egy ágy, rajta kispárna. Az Óriás egy széken kuporog, a Kisfiú játékaival játszik.

KISFIÚ – Nincsen macitok?
Hol a macitok?
Mindjárt dörög az ég!
Nálatok dörög az ég.
Mesélek neked őzikét.
Ez piros őzike, ez nyuszika
Né, itt van egy madár!

(harangvirágra mutat)
(a virág levelére mutat)

Ez kié, ez a madár?
Tiéd ez a madár? Igaz?

ÓRIÁS – Álmodtál a kórházban?

KISFIÚ – Őzikeről.
Csizmájuk van, mert hideg van
a konyhában.

ÓRIÁS – Ez mi? *(fölnéz és a Holdra mutat)*

KISFIÚ – Hold!

ÓRIÁS – Láttál már holdat?

KISFIÚ – Veled láttam egy holdat
Né, aranyos ez! *(felállít egy kinyitható mesekönyvet)*

ÓRIÁS – Mi aranyos, Kisferkó?

KISFIÚ – A kunyhó

Megnézem a hátát. *(Csajó baba hátát nézegeti,*

Jön az anyukája! *felhúzza a baba ingét)*

ÓRIÁS – Édesanyád elment az iskolába, *(füttyöl)*

késő este jön haza hozzád.

KISFIÚ – Én nem tudok még füttyölni: *(két ujját szájába teszi, mintha füttyölne)*

Majd nagy leszek és madár
leszek!

ÓRIÁS – Madár leszel?

KISFIÚ – Én is tudok enni. *(széttárja kezét)*

Jaj, mi az? Tea!

Adjál nekem egy piros poharat! *(kezében pohár, szájához érinti a kiskanalat)*

Jaj, de fáj! *(mellére teszi mindkét kezét)*

Fáradt vagyok.

Szépen fogom, nézd! *(iszik)*

Nézz ide, hogy szépen fogom! *(az Óriás ölébe bújik)*

Játszottam a kockával.

Nem vettem én virágot se!

Így jó, így az öledben, mint a béka!

ÓRIÁS – Hallod, harang?

KISFIÚ – Bimm, bamm, bimm, bamm!

ÓRIÁS – Jó, ugye?

KISFIÚ – Mint a pólyásbaba. *(nekidől a párnának)*

Nézz ide, én vagyok a bácsi! *(orra elé teszi a spárgát)*

Né, sír, nevet, sír! *(Csajó babával játszik, beszél hozzá)*

Adok neki orvosságot!

Na, na!

Megcsípem a füled, megverem a szád!

Haragszok rád, te! *(Csajó babának mondja, majd a baba lábát egy könyvbe teszi)*

Gyere ide, Óriás!

Feküdjél a párnára, feküdj!

Lábikája, fogd meg csak! *(az Óriáshoz szól)*

ÓRIÁS – Fáj az én szívem.

KISFIÚ – De miért?

Arcomat bújjad!

Igazítsd meg a hajam, mesélek! *(lapoz egy képeskönyvet)*

ÓRIÁS – Nem is mesélsz, becsapsz?

KISFIÚ – Becsaptalak, becsaplak!

ÓRIÁS – Boldog vagy?

KISFIÚ – Igen.

ÓRIÁS – Mért vagy boldog?

KISFIÚ – Azért! *(kimegy, majd beszalad egy hámozott, főtt)*

- krumplival)*
- Mit hoztam?
- Krumplit.. *(kezét hátra teszi)*
- Na, barátom, vegyél! *(az Óriásnak nyújtja)*
- ÓRIÁS – *(nevet)*
- KISFIÚ – Nekem is lehullt a fám!
Hozzatok mentem.
Te ki vagy?
Hol a lomptitátok?
Né, mi, táncol!
Né, maci, né, boci!
Nagy vagyok! *(feláll egy sámlira)*
- De azért beteg vagyok!
- ÓRIÁS – Hol fáj, mutasd!
- KISFIÚ – Itt, itt, meg itt, meg itt! *(lábára, hátára, mellére, fejére, szájára, szemére, nyakára mutat mutatójával)*
- Te ki vagy, te ki vagy?
- ÓRIÁS – Költő vagyok, testvére a te édesanyádnak.
- KISFIÚ – Nézd, mit csinálok a lábával, *(simogatja Csajó baba lábát)*
hegedülök!
- ÓRIÁS – Mi ez itt? *(lenéz a földre)*
- KISFIÚ – Virág, virágod! *(lehajol, felvesz egy tollpíhét, Óriásnak nyújtja, szeme elé, arcához emeli, hajába teszi)*
- ÓRIÁS – Mi legyen a levélben? *(valamit ír)*
- KISFIÚ – Nap legyen benne!
- ÓRIÁS – Jó..
- KISFIÚ – Várjál, valamit keresek! *(elővesz egy mesekönyvet)*
Megmondom a cigánynak,
hogy Ferkó eltörte a könyvet. *(tépegeti a könyv lapjait)*
Kutykurutty, struccmadár!
- ÓRIÁS – *(teát hoz be egy tálcán)*
- KISFIÚ – Ördögcsászár!
elmegyek a városba,
hozok Táncot!
Lomptitás kapitányt!
Te mit hoztál?
- ÓRIÁS – Jóreményt!

KISFIÚ – Mutasd, hol van?
ÓRIÁS – Nem lehet látni, érezni kell!
KISFIÚ – Várjál, mindjárt jövök,
csak megnézem az utcát. *(az ablakhoz szalad)*
Megmelegítem a ruhám.. *(kályha elé áll hátratett kézzel)*
Te költő vagy? Költő? *(megsimítja Óriás haját)*
Nézz ide! *(papírcsákót lenget)*
Kint is vagyok!
(bukfencezik, átbújik a szék alatt)
Jó akarok lenni!
Szaladok, futkározok!
„Jó néz ki” – vagyok én!
Én nem kaptam hagymát..
Én ilyen vagyok, gyerekek! *(széttárja a karját)*
ÓRIÁS – Tessék, a víz! *(vizes poharat nyújt)*
KISFIÚ – Ez má nem sípol. *(iszik)*
Ez korty
Tessék, igyál kicsit! *(Óriásnak adja a poharat)*
ÓRIÁS – Hány óra lehet?
KISFIÚ – Legyen kilenc!
ÓRIÁS – Felkelt a nap, ott a nap! *(kinéz az ablakon)*
KISFIÚ – Csendben kopogok..
Anyu, nem látlak
Keressed meg az anyukámat! *(az ágy szélére ül)*
Számolj meg engem!
Combomat is, pocakom, kezem, *(Óriásnak nyújtja ujjait)*
most a hátam!
ÓRIÁS – Egy, kettő, három, négy.. *(mutatóujjával rábök Kisferkó hasára, ujjait számolgatja)*
KISFIÚ – Én vagyok az elefánt!
Játszok veled kicsikét!
Ugye, nem bántlak? *(Óriással birkózik)*
Itt vagy anyu, a szívemben!
Sír az én kisfiam. Befejezte. *(lefekteti a mackót, kis ruhával betakarja)*
Betakartam
A városba viszem szegényt.

ÓRIÁS – Vigyázz ám rá nagyon!

KISFIÚ – Nem látszik a szeme:
 Ketten ülünk, kettő Feri van. *(hátra megy, úgy tesz, mintha motort hajtana)*

Tudod, hogy mim van?
 Valamim.

Rossz vagyok én! *(papírgurigába harap, majd eldobja)*
 Szárnyad vagyok! *(Óriás lábán lovagol)*
 Né, holdacska, nesze! *(talál egy tollpihét)*

ÓRIÁS – Hadd vigyem el én, magammal! *(el akarja kérni a mackót)*

KISFIÚ – Ne vedd el, ez az én fiam!
 Sír a fiam, neked adom *(Óriásnak adja a mackót)*

ÓRIÁS – Szép a virág, Kisferkó?

KISFIÚ – Igen.

ÓRIÁS – Szép..

KISFIÚ – Bakkecske lettem!
 Az utcán sok mindent láttam!
 Ki van itt?
 Ördög családja? *(beletekerőzik a nagy csipkefüggönybe, fejét kidugja)*

Jön valaki, valaki jön!

HARMADIK KÉP

Szoba belseje látszik, ismét. Balra hosszú csipkefüggöny, ablakok, mellette szekrény. A szekrény tetején kancsók, vázák, a vázákban díszek, tollak, krampuszbábuk, virágok, piros papírtrombita. Fent háromágú lámpa. Jobb oldalt ágy, rajta virágok, játékok, dob. Az ágy mellett sámlí, székek.

- KISFIÚ – Nekem lábam is van! *(énekel)*
Szegény Csajóm, elaltatom, ide,
hol van neki a takarója? *(lefektet a babát)*
- ÓRIÁS – A kendőmet adom.
- KISFIÚ – Most csinállok belőle madarat, így! *(fehér kendőbe csavarja a babát)*
Ide nézz, madár van itt!
Óriás vagy, igen?
- ÓRIÁS – Óriás!
- KISFIÚ – Itt a lomptitám! *(kis képet tesz összehajlítva szája elé)*
Láááá!
Többet nem szúrják meg az ujjamat!
Csiribá, csiribá, dobolok! *(dobol a könyvön)*
Itt a kakas!
Oda tettem a szívedre. *(Óriás mellére tesz egy kis papírszeletet)*
Várja, ne beszéljünk, kopognak!
Megyek a biciklivel, aztán visszajövök.
Né, mit hoztam neked!
Egy lovat! *(két tenyerét összecsuksja)*
Fáj a szám.
Neked zöld a szemed.
Mért zöld a szemed?
Miért?
- ÓRIÁS – Ilyennek születtem!
Nagymamának is zöld szeme van.
- KISFIÚ – Nagymamának?
Megyek a nagymamához!
- ÓRIÁS – Úgy félek.. *(arcához teszi a kezét)*
- KISFIÚ – Kitől?
Tőlem?
- ÓRIÁS – Nem tőled!

- KISFIÚ – Nekem van nyelvem,
 én vagyok a krampusz! *(kitolja nyelvét, majd ujjával megérinti)*
- ÓRIÁS – Oda nézz, kék az ég!
- KISFIÚ – Majd kitakarózik a napocska,
 akkor meglátjuk!
 Te egyetlen vagy. *(kinéz az ablakon, az égre tekint)*
 Mulatásomban megyek haza,
 mulatásomban eltépek! *(úgy tesz, mintha haza
 menne, hóna alatt egy mesekönyv)*
- Tik-tak, tik-tak, fáj a szemem.
 Ez fa.. *(rajzolgat)*
 Kop-kop, kop-kop, kofa vagy!
 Mezítláb vagy! *(az Óriás lábfejét nézi)*
- ÓRIÁS – Te! *(Kisferkó fejét kezével megérinti)*
- KISFIÚ – Én nem teszem le a lábamat,
 mert hideg van a földön.
- ÓRIÁS – Mindennek van oka.
- KISFIÚ – Oka vagyok!
 Nekem van szívem!
- ÓRIÁS – Hurrá!
- KISFIÚ – Héé!
 Egy Varázsló! *(felnéz a mennyezetre)*
 Látod, hogy mit csinálunk?
 Játszunk!
 Lomptita, trompita: *(szekrényhez szalad, a
 piros trombitát nézi)*
 Ugye ez az én lomptitám?
 Feri-farkas vagyok!
 Bújj el levelecske!
 Piros a lelkem.
- ÓRIÁS – Egyedül vagy édesanyáddal,
 hozzánk mindig eljöhetsz
 Nagymama is vár téged:
 Kedvenc ételedet főzi..
- KISFIÚ – Várat építetek, nagymamásat.
 Most szavalj a virágról,

meg a darázsról!
Mesélj verseket a maszkban!
Költő vagy, ugye?
Milyen költő?
De milyen?

ÓRIÁS –

*(odamegy az ablakhoz, kinéz az ablakon,
hosszasan eltűnődik)*

Igazi..
Leszel-e az utódom,
Kisferkó?

KISFIÚ – Jó.

Sokat szeretek, sokan vagytok?

ÓRIÁS – Sokan..

KISFIÚ – Hol a Penci? Hol vagyok a
festményen?

ÓRIÁS – A falon, ott fönt.

Mindenki látni fog téged!

KISFIÚ – Penci festette, hogy szép legyen

Én nem tudtam megfesteni!

(egy képet néz szomorkásan)

Ki neked a Penci?

ÓRIÁS – A testvérem.

KISFIÚ – Öntözzünk virágot!

Dörög az ég, még nem sírok!

Mondom a szélnek, hogy „fuuuu”

Furulyázok a madaraknak.

ÓRIÁS – Neked milyen életed lesz?

KISFIÚ – Jó!

ÓRIÁS – Most megy le a Nap, nézd!

KISFIÚ – Le is megy a Nap,
nem megy le a Nap!

Fújd el a Napot,

ott vannak az angyalok!

Hol van egy szív?

ÓRIÁS – Hol?

KISFIÚ – A földön:

Az égbe belemegyek lábammal
és ha kiesek, akkor meghalok,
és akkor többet nem leszek
és nem jön utánam anyu!

NEGYEDIK KÉP

Szoba belseje látszik. Bal oldalt csipkefüggöny. Mellette kályha, látni benne a lángokat. A szoba közepe táján gömbölyű asztal, két szék. Jobb oldalt ágy. Az asztalon narancsok.

A falon, az ágy fölött három maszk függ: sírós maszk, nevetős maszk, szomorú maszk. A földön játékok. A szoba közepénél, a falon magasan egy színes kép, mely egy nőt ábrázol fekete lepelben, a nő szemén álarc van, kezében fényes papírvirág.

- KISFIÚ – Klittye, klittye, kikilettye! *(jön szeleburdin)*
Most nem alszok..
Most is jövök, muzsikálok! *(két sámfát nyakához tesz, mintha hegedülne)*
- ÓRIÁS – Mit beszéltél?
- KISFIÚ – *(ujjaira néz)*
Né, mit mondok neked:
Áó, aóóó, áó!
Mos a víz, megy a víz,
a lábom kilukadt.
Fáj a lábom!
Lipi-lepedő!
Verekszik a fal. *(nézi a lámpa árnyékait a falon)*
- ÓRIÁS – Azok árnyékok..
- KISFIÚ – Kérem a kalapot, meg mindent!
Kilukad a szemem.
Költő vagy?
Akkor összekócollak.
- ÓRIÁS – Kócolj
- KISFIÚ – Takarj be, mert eltépik a lábam! *(háttal fekszik az ágyon)*
Már nagyfiú vagyok.
Ne takarj be!
- ÓRIÁS – Álmodtál valamit?
- KISFIÚ – Naranccsal!
Ka-pi-tány,
szürke paripán,
hú, ha!
Olyan gyönyörűt láttam,
mint a csoda..

Kavicsot láttam, hegyeket,
láttam egy kutyát,
hozott egy darab fát.

ÓRIÁS – Szomorú vagyok..

KISFIÚ – Én is!
Te dobogtál?
Mivel dobogtál?

ÓRIÁS – A szívemmel.

KISFIÚ – Csinálok belőle csónakot a
halacskáknak.
Csinálok belőle valamit. *(papírokat hajtogat)*

ÓRIÁS – Min gondolkodsz?

KISFIÚ – Majd megmutatom, hogy kardozok,
tornyot csinálok én! *(színes karikákat rakosgat egymás fölé)*
Mi lesz velem? *(két kezét arcára teszi, szomorúan néz Óriásra)*

Ilyenkor még nem kell harapni,
még félni sem!
Rá, rá, rá, a kapitány!

ÓRIÁS – Énekelj csak!

KISFIÚ – Jön a tavasz, megüt engemet! *(az asztalt veregeti)*
Mégfésüllek. *(az Óriás hosszú haját fésüli)*

ÓRIÁS – Add csak! *(elkéri a fésűt, a fésűvel muzsikál)*

KISFIÚ – Csípi a szádat?
Most a dobót csinálom, dobolhatsz! *(úgy tesz, mintha trombitálna)*

ÓRIÁS – Mitől vagy ilyen?

KISFIÚ – A vértől!

ÓRIÁS – Tűzbe hozod a világot?

KISFIÚ – *(össze-vissza szaladgál)*

ÓRIÁS – Tudod milyen a pacsirta?

KISFIÚ – Piros!

ÓRIÁS – Te milyen vagy?

KISFIÚ – Piros!

ÓRIÁS – Milyen az angyalka?

KISFIÚ – Piros!

ÓRIÁS – Kit hívsz?

KISFIÚ – Téged!
Olyan rosszak vagytok,
mint a bagoly!

ÓRIÁS – Milyen a bagoly?

KISFIÚ – Kék!

ÓRIÁS – Milyen a szeme?

KISFIÚ – Piros!

ÓRIÁS – Szája!

KISFIÚ – Fehér!
Ki kopogott?

ÓRIÁS – A Bánat.

KISFIÚ – Nem!

ÓRIÁS – Minden nap kopog!

KISFIÚ – Nem!
Megint füttyöl az ember. *(egy kis kerékkal játszik)*

ÓRIÁS – Fázom.

KISFIÚ – Megmelegítem, már meleg is! *(Óriás zsebkendőjét a kályha fölé emeli,
majd az Óriás kezére teszi)*

Megdörzsölöm a számat.
Birkózzunk! *(kisvánkost dobál)*
Jóreménység, igyunk!
Itt a Feri, itt a feje,
itt a sapkája, jópiója!

ÓRIÁS – Mi lesz az, Ferkó?

KISFIÚ – *(könyvet nézeget, irogat)*
Megírom, hogy milyen Ferike volt az!
Keserű vagyok. *(a falhoz dől)*

ÓRIÁS – Mi történt veled?

KISFIÚ – Én voltam a királyfi!

ÓRIÁS – Milyen volt a hópehely?

KISFIÚ – Piros!

ÓRIÁS – Hol van az édesapád?

KISFIÚ – Nekem nincs! *(piros papír-huszársapkával játszik)*

ÓRIÁS – Van neked édesapád.

Ne gondold, hogy neked nincs!

KISFIÚ – Muzsikálok, mint a legények! *(feláll a sámlira, két sámfát a nyakához emeli, úgy tesz, mintha hegedülne)*

Pólya, jója, kis tutuja!

Én vagyok a Katona! *(térdre esik)*

Te vagy a Ló!

Óriás, te Palota!

Egy kicsit rosszalkodtam!

Ide nézz!

A szemem könnyezik! *(ujjával egyik szemére mutat)*

Köszönöm, jó ez a sírós! *(a maszkot figyeli)*

Te nem vagy boldog. *(Óriásnak mondja)*

ÓRIÁS – És te?

KISFIÚ – Én sem!

ÓRIÁS – Hát ki boldog?

KISFIÚ – Senki!

Hol a sírós?

Ugye a nevetős maszk is sír?

Én még nem láttam ilyet.

Azt ird le, azt a maszkot,
 hogy sír az is!

Nekem is itt sír. *(a szívére mutat)*

Megijedsz attól a síróstól?

ÓRIÁS – Igen.

KISFIÚ – Nem fogja, elfelejtette, ki fogta? *(a képen lévő virágot tartó nő alakját nézi)*

Mert gyöngé!

Hol gyöngé?

ÓRIÁS – Az egész teste!

KISFIÚ – Mutassuk meg a sírósnak!

Azt nem szereted, azt a síróst?

ÓRIÁS – De szeretem!

KISFIÚ – Holó-galó vagyok!

Maszk vagyok! *(a sírós maszkra mutat)*

Odamegyek megtudni,
 hogy kell fölhúzni a csizmánkat!

Helyes kutyusnak nincs pólyája.
Azt mondom, hogy füvecske leszek!
Mire sír?

*(a sírós maszkot nézi, majd közelebb
megy a képhez és elgondolkodik)*

ÓRIÁS – A kalapjára..

KISFIÚ – Haragszom a mackókra!

Kis Kapitány!

Megvagyok!

Ide nézz!

Én vagyok a „törpe”!

(guggolva járkál)

Egy cipőt hoztam,

a kutyának adom.

Kettőt hoztam..

Csukamáját is hoztam!

Gyógyszert is hoztam!

Nem neked, a kutyusnak.

*(az Óriás térdét harapja, egyik lábát
kezével ütögeti)*

Fölvette anyu a síróst és sírt!

Én nem haragszom, csak az
emberekre,

mert az sír!

(sírós maszkra mutat)

Kinevetnek engem, oda nézz!

A sírós!

ÓRIÁS –

*(kézenfogja Kisferkót, a kályhához vezeti,
együtt nézik a tüzet és a lángokat)*

KISFIÚ – Ugrálnak, mint a verebek!

Kismadarak!

És ott is, az üvegekályhában!

Ropogós Feri-virág!

Budapest, 1971

A FENYŐK DOMBJÁN

C. R.-nek

– egyfelvonásos négy képben –

SZEREPLŐK:

a RENDEZŐ, fiatal férfi (középtermetű, sovány, magashomlokú)

a LÁTOGATÓ, fiatal nő (jóalakú, hosszúhajú, csinos)

ELSŐ KÉP

Színhely: Kietlen tájban egy műhely látszik, magas mennyezettel, benne mindenféle anyagok hevernek szanaszét. Nem messze Kálvária, egy kis dombon.

A Rendező nagy, tengeri kagylós székben eszik fönt, egészen magasan, nyújtott lábú asztala mellett.

A Rendezőn olyan ruházat, mint a varázslókon, csúcsos csákó, fényes palást.

A Látogató ruházata: piros színű úrhajósruha.

LÁTOGATÓ – „Ma van lehetőségem,
hogy beszéljek veled,
hogy megtudjam érdemes-e
Nagy Tervemre!..
Reményeim vannak,
talán méltó
a bizalmamra?
Az asszonyok
azt mondják,
hogy elment a hegyen túlra,
Kutyusával..
Nagy fáradtság
ez az igyekezet,
beszélni akarok
a Rendezővel!”..

Van egy Nagy Tervem,
felajánlom Önnek!..

RENDEZŐ – Csókolom,
most nemsokára vacsorázom,
csókolom este jöjjön,
este későn
és akkor találkozunk!

LÁTOGATÓ – Attól félek,
elmegy
és nem talállok ilyen sötétben oda!

Titokzatos, zöldfényességű házat látni. A Látogató megfésüli haját a gömbölyű teremben, melynek minden oldala tükörrel van bevonva. A Rendező nagy, tengeri-kagylós széken ül, fényes lepelben és csákóban, fáradt, elgyötört az arca. Köszön és helyet kínál a Látogatót, ki egy másik tengeri-kagylós székre ül.

- RENDEZŐ – Mit kíván?
Amint látja, itt vagyok!
Igyon banánlevet,
látom szomjas!
- LÁTOGATÓ – Van egy Nagy Tervem!
Szeretném, ha megvalósítaná
a színpadon!
Hallottam,
néhány embernek sikerült már
elkészíteni az elképzelését,
a megrendelését..
- RENDEZŐ – Igen!
Azok az előadások
szóra sem érdekesek,
hétköznapi megrendelések voltak:
(csigát eszik és hozzá bort iszik)
Legyen már nyugodt,
nem szeretem, ha játszik!
Látja, most végre jó,
most értelmesen figyel..
(fehér bort tölt egymás után magának és tovább eszik)
- LÁTOGATÓ – „Tekintete
ijesztőnek látszik,
riadt a szeme
Míntha menekülni akarna
nyugtalanságomtól!?”
Azt hittem,
megnyugszom, ha vele beszélek!”
(pár percnyi szünet)
- RENDEZŐ – Merész vagyok!
Majd ha az emberekkel
szembekerül egyszer teljesen,
akkor nem lesz olyan merész!
Ha van kedve bort inni,
szóljon csak!
Csókolom!
(szertartásosan, lassan iszik)
- RENDEZŐ – Egészségére!
*(tele tölti poharát a fényes, fehér borral, nagy, barna szemével
követi a bor útját, majd ábrándozva nézegeti a Látogatót)*
- LÁTOGATÓ – Akkor elmesélem a Tervemet,
szép sorjában..
- RENDEZŐ – Hát mondja! Hallgatom!
- LÁTOGATÓ – Szeretném,

ha készítené egy olyan koporsót,
amilyet még nem készített senki!
Ez egy olyan díszlet,
mely nem fából
és nem üvegből,
és nem rézből
és nem bronzból
és nem vasból
és nem aranyból,
és nem ezüsből
nem borostyánból
hanem elefántcsontból lenne!

Olyan előadást szeretnék hát,
melyben benne lenne
életem minden szépséges órája,
és a Szférák Zenéje szólna!
Majd eljövök ide többször is,
hogyan lássam,
készül-e erre a feladatra!
Majd elhozom magammal
a Nagy Tervet,
melyben részletesen követheti
elképzeléseimet.

RENDEZŐ – Nekem is vannak elképzeléseim!
Nem rajongok a romantikus
munkákért!
Mennyivel izgalmasabb például
egy olyan előadás,
amelyik messziről félelmetes
és amikor közelebről megnézzük,
kiderül, hogy olyan, mint egy cirkuszi
mutatvány!
Nekem olyan munkák kellenek,
melyek megtartják szabad elképzeléseimet
továbbra is!
Ért engem, ugye?
Nem kedvelem a kötöttséget,
a színpadon gyakran
a szabad asszociációk is
igen szuggesztívek lehetnek..
Maga melyik hónapban született?

LÁTOGATÓ – A Bika jegyében.

RENDEZŐ – Én is a Bika jegyében
születtem!
Mióta lakik ezen
a Kietlen Vidéken?

LÁTOGATÓ – Nem is tudom,

- látja,
mióta?..
- RENDEZŐ – Tudja,
a Nagy Rendezők is mind akkor születtek,
amikor én!
Megnéztem egy Japán Jós könyvében..
Maga hisz az asztrológiában?
- LÁTOGATÓ – Van valami vonzás
a csillagokban,
de az asztrológiában
nem hiszek!
Nem is értem,
mért örvendezünk azon,
hogy egy hónapban születtünk?
Nézze,
azért választottam magát,
mert merész tekintetében
erőt látok..
- RENDEZŐ – Nem szeretem a Halhatatlanokat,
van egy Nagy Tervük,
és azt megrendelik nálam,
pedig nem értenek a rendezéshez!
Nem tudják, mi az az előadás..

Ez szakma,
meg kell csinálni mindent,
akár tetszik, akár nem!
Nem érdekel,
hány évig, vagy hány hónapig
dolgoztak a Tervükön!
Meg kell tanulni
úgy gondolkozni
és úgy beszélni,
ahogy mi!
- LÁTOGATÓ – „Elfogultságában
hogyan is sejthetné,
hogy más is létezhet,
aki érti az ő mesterségét?..”

Azt mondják errefelé
az emberek,
tehetséges Mestert választottam.
Előadásai különösek,
izgalmasak és erősek
Eddig még nem volt,
aki kifogott volna magán!

- RENDEZŐ – Szép a terve,
igen kíváncsi vagyok!
Ha nem csalódott bennem,
akkor hozza el
a Nagy Tervet,
megnézem!
Majd jöjjön el az előadásomra,
ott lesznek a tanítványaim is!
- LÁTOGATÓ – „Azt hiszem,
megközelíthetlensége,
merevsége és tartózkodása
kicsit idegesítő..”

Már lassan éjfél lesz,
késő van,
mennék.
- RENDEZŐ – Úgy gondolom,
jobb, ha akkor megy,
amikor én!

Majd keressen!
Most mért szomorú?
Mért siet annyira?
- LÁTOGATÓ – Nem vagyok szomorú.

Én sietek!
Mindig az az érzésem,
hogy nekem sietnem kell!
- RENDEZŐ – Miért?
Hová siet?
A halálba?
Mostanában egyre csak meghalnak mellőlem,
akiket szerettem.
Meghal mindig,
akit megszeretek.
Tudja,
én szeretek beszélni az anyagról,
az Erőről és a Térről..
Van egy passzióm,
bicskákat gyűjtök..
Annyiféle bicskát összegyűjtöttem már
életemben.
(sóhajt és mosolyog)

Láthatja mi ez,
nézzen körül
és figyelje csak,

milyen bonyolult az én munkám!
Drága Látogatóm,
keressen hát!

Ne legyen szégyenlős,
jöjjön, amikor csak jónak látja!
(kikíséri a Látogatót és gyorsan elbúcsúzik)

És nyugodjon meg!
Jó, ha valaki bolondozik,
csak ne játsszon állandóan!

LÁTOGATÓ – Mért gondolja, hogy én játszom?
Nem értem, honnan veszi?
Kissé zavarban vagyok,
szavai furcsának tűnnek..

RENDEZŐ – Ha most nem ettem volna csigát,
felálltam volna és itt hagytam volna egyedül.
Értse meg, én csak akkor vagyok önmagam,
amikor dolgozom, amikor rendezek!
Élje ki magát
a Nagy Tervekben!
Majd ha megbarátkozunk,
remélem elmondja,
mért volt ilyen izgatott!
(feláll, járkálni kezd)

Mért nem veszi fel bársony kesztyűjét?

LÁTOGATÓ – Nem tudom,
nincs kedvem.

RENDEZŐ – Majd én segítek!
(elveszi a kesztyűjét és a Látogató kezére húzza)

LÁTOGATÓ – „Hiába van világos,
vagy sötét,
hiába napsütés,
vagy borús ég,
szélcsend vagy szél..
Gögös a híres Rendező
és hitetlen..
Talán azért félnek tőle a szerzők,
mert túlságosan válogatós,
mert ez egy más világ,
melyet nem lehet könnyen kiismerni..”

MÁSODIK KÉP

Színhely: Dombtetőn, a Fenyők Dombján fent egy nyitott ajtajú, nagy lóistálló látható. Az istálló felett nagy, fekete madarak repkednek a naplemente fényében. Az óriási istállóban különös, fekete lovak állnak egymás mellett.

Egyszer csak a legvadabb ló rugaszkodik egyet és felrepül. Belép a Látogató. Átrepül felette egy gyönyörű mén. A Látogató fölnez, a repülő ló után szalad. Majd még néhány táltos csikó is átugrik a Látogató felett.

(Mindez igen gyors iramban történik, álomszerűen-filmjelenet)

Aztán a lovak hirtelen visszarepülnek és a helyükre állnak. A Látogató hangosan, felszabadultan nevet.

Megjelenik a Rendező.

Sétálnak a lovak között.

RENDEZŐ – Keressen a következő héten,
a hét elején, jó?
Most igen sok munkám van,
ez egy régi megrendelés,
ezzel bajlódom..

LÁTOGATÓ – Egyre rosszabb,
egyre kínosabb
az évekkkel az életem.
Meglépetés lenne
az én Nagy Tervem!
Mindig olyan mohó voltam,
már gyermekkoromban is..
Egyszer régen, emlékszem,
találkoztam egy pirosbogyú madárral,
gondoltam, felmegyek a kősziklára,
körbenézem a világot..
Mindig mentem, csavarogtam..

Ismét megjelennek. A Rendező vidáman megy Látogatója elé, háta kissé meggörnyedt, fáradtan jár. Zavart. Tekintete nyugtalan.

LÁTOGATÓ – Ünnepelesen akarom átadni
a Nagy Tervet!
Magamra vettem a tőralakú láncot,
hadd csillogjon messziről az a tör!
Mért nem néz egészen rám?

(átnyújtja a művet)

RENDEZŐ – Köszönöm!
(mélyen meghajol)
Keressen tehát a hét utolsó napján!
Itt dolgozom, ezen a dombtetőn.
Bármikor kereshet, angyalka.
Minden nap fent vagyok a Fenyők Dombján.

LÁTOGATÓ – Most szépnek látom..

RENDEZŐ – Keressen!
Jó, drága?
Megegyeztünk?

LÁTOGATÓ – Majd keresem,
keresni fogom!

A Látogató újra meglátogatja a Rendezőt. Belép a műhelybe és félénken hozzálép.

LÁTOGATÓ – Megnézte hát?
Lehetetlen, hogy ne volna ember,
aki pártfogolná elképzeléseimet!

RENDEZŐ – Tetszett!
Majd megbeszéljük,
hosszasan kell erről beszélni!
Később lesz időm.

Köszönöm, még egyszer!

LÁTOGATÓ – Nincs mit!
Ha legalább jó volna hozzám!
Isten a tudója, van-e remény?

RENDEZŐ – Hogy van édes?
Hogyan aludt?

(fel néz és abbahagyja a munkát, kezét mellén összekulcsolja)

LÁTOGATÓ – Nehezen alszom el,
álmok gyötörnek folyton..

RENDEZŐ – Én is rosszul alszom..

Ma hajnalra virradóra álmodtam is..

Nézze,
most nem érek rá,
nemsokára jönnek hozzám a színészek..
Ha megint jön, feltétlenül beszélgetünk..

LÁTOGATÓ – Valaki azt mondta álmodban,
Szférai Zenét bocsát elém,
hogy felmászhasak a magaslatra!
Egyetlen egyszer ajándékozzon meg
a megmentő örömmel!

RENDEZŐ – Elnézést, hogy nem tudtam értesíteni,
látja, nem érek rá.

(fényes övét szorosabbra húzza derekán, köpenyét igazítja)

Egy ünnepi előadáson kell részt vennem,
az én tanítványaim is ott lesznek..
Jöjjön holdtöltekor,
akkor talán fogadhatom!
Egyébként azt úgy, ahogy gondolta,

nem lehet megvalósítani,
de majd alkuszunk!

Jó?..

LÁTOGATÓ – Sajnos, nem alkudhatok!
Nem félek attól sem,
ha kiderülne, hogy ígéretései csak játékok,
nem valóságosak..
Mégis, titokban azt remélem,
talán el tudja végezni,
amit rábíztam!?..

HARMADIK KÉP

Színhely: A Rendező és a Látogató lila márványkövön ülnek, vánkosokon, lila fényben. Oszlopok is lilák és magasak. A helyiségnek nincs plafonja, az oszlopok a szabad égbe nyúlnak. A Rendező és a Látogató bort isznak szép, nemes-vonalú kelyhekből. Ruházatuk egzotikus hatású.

RENDEZŐ – Van egy új ötletem!
Azt a Nagy Tervet,
ahogy szeretné,
úgy nem tudom megcsinálni..
Mi lenne,
ha az elefántcsont koporsóról
lehagynánk azt a bizonyos faragást?
Azt hiszem,
probléma lesz még
a Szférák Zenéjének bevezetésével is!..

LÁTOGATÓ – Nagyon sajnálom..

RENDEZŐ – Vettem egy kis fekete kutyust,
olyan kicsi még,
ha beszélek hozzá,
olyan aranyosan néz rám..
Azon is gondolkodtam,
hogy esetleg másra bízom a faragást?..
Én pedig megoldanám és kivitelezném
az előadás végső formáját.
Izgat engem ez a Terv,
mert nem tudom,
miképpen valósítsam meg?
Nem tudom hogyan nevezzem,
ez nem olyan,
mint a többi előadás,
mint a többi darabok..
Mintha valami zavarná?

LÁTOGATÓ – Semmi!

RENDEZŐ – Majd elvisz engem,
ugye,
a Múzsák Kertjébe?
Elmegyünk együtt,
kiválasztjuk az elefántcsontot,
Szívem!
Nekem nincs
se asszonyom,
se gyerekeim,
csak egy kis kutyusom..

LÁTOGATÓ – Csak egy kutyusa van?

RENDEZŐ – Igen..

Bocsásson meg, szólnom kell,
hogy etessék meg távollétemben
a kutyust..

LÁTOGATÓ – Csak menjen nyugodtan!
Nem gondoltam magáról,
hogy ilyen magányos.

RENDEZŐ – A kis fekete kutyus
olyan eleven,
a szeme alig látszik ki..

(élénken gesztikulál és többször a Látogató kezéhez ér)

LÁTOGATÓ – Mért ér mindig hozzám,
azt akarja,
hogy észrevegyem?

RENDEZŐ – Először látom ilyen elengedettnek,
ilyen könnyednek és nyugodtnak.

(tölt a borból)

Ne menjen még,
nem akarok
egyedül maradni!
Nem akarok egyedül
eltávozni innen!

LÁTOGATÓ – Nem megyek.

A Rendező műhelyében állványok és lécek láthatók. A Rendező fent áll az állványokon. Műhelyének ajtaja előtt látni lehet a Látogatót, amint éppen sokáig kopogtat.

Igen nagy hajnali fényesség van.

LÁTOGATÓ – *(hosszasan nézi a Rendezőt)*

RENDEZŐ – „Hangtalanul nevet,
mintha gyenge volna..
Kedvetlenül és fáradtan áll ott fent.
Büntudattal,
talán félelemmel..
Elfelejtette kinyitni az ajtaját előttem..
Hiszen tudja,
hogy itt vagyok!
Ijedt a szája vonala..
Ismeretlen előttem..
Kétségbeesetten leng,
de nem ereszt be mindjárt..
Úgy tűnik, mintha nem akarna észrevenni..”

(sokáig és türelmetlenül járkál fel, s alá)

A Rendező hirtelen megrezzen a kopogtatásra. Lemászik az állványról, leugrik és lassú, kimért léptekkel az ajtó felé megy és kinyitja.

RENDEZŐ – Sokáig várt rám?

Ne haragudjon, dolgom volt!
Nem tudtam percre lejönni.
Úgy belemerültem a munkába..

LÁTOGATÓ – Nem haragszom..

RENDEZŐ – Látja, ilyen az én munkám.
Ha elkezdem, nem tudom abbahagyni!
Úgy belejövök,
hogymindent elfelejtek..

LÁTOGATÓ – „El kellene megint mennem
a magas hegyek tetejére!
És ez végtelen hosszú ideig így lesz?
Valami titka van,
amit sejtek..”

RENDEZŐ – Ezentúl nappal is ráérek!
Várjon kicsit,
megnézem, hogy alakul a munkám.
Keressen két nap múlva,
ismét!
Jó, Drága?..
Ha akkor mégis elmennék,
hagyjon üzenetet!

(kiabálva)

Ne haragudjon!

LÁTOGATÓ – Majd sokat beszélgetünk,
ugye?
Majd jobb lesz
és kedvesebb?
Nem lehetek gyöngye és elpusztítható!

RENDEZŐ – Igen kora van most,
nemrég ébredtem csak fel..
Maga ébresztett fel!
Jöjjön, Édes,
máskor és elmegyünk valahová,
hiszen van elég folyópart
a közelben..
Az órát, Életem,
mondja, melyik órában jön legközelebb!?..

LÁTOGATÓ – Esti órában jövök!

A Rendező nevet és felhúzza a vállát, kezét összeteszi. Vállá remeg, sárga köntösben bámulja az eget. Vágyakozik. Lefekszik. Alvó arca könnyes.

NEGYEDIK KÉP

Színhely: A Rendező és Látogató egy temetőben lovagolnak. Nem messze folyópart. A Rendező fekete kalapot visel, melyet fekete toll díszít.

A Látogatón fehér úrruha.

- RENDEZŐ – Meséljen magáról!
Olyan meleg van itt..
- LÁTOGATÓ – Úgy látom, nagyon friss ma!
Valami jót remélek..
- RENDEZŐ – Nem én vagyok friss, hanem maga!
Beszéljen a terveiről,
kíváncsi vagyok rá!
Én most egy másik előadáson dolgozom,
nemsokára kész lesz.
Rámesett egy láda fedele
rendezés közben,
még fáj tőle a fejem..
- LÁTOGATÓ – Össze kellene fognunk!
Vannak dolgok, amikor nem lehet egyedül!
- RENDEZŐ – Ne vicceljen,
lehetetlen,
hogy egy Halhatatlan beleszóljon
a rendezésbe!
Az a mi dolgunk!
Mi értünk hozzá.
Különböző előfordulhatnak olyan megrendelések,
melyek felülmúlhatják egész eddigi erőmet,
sőt esetleg kétségbe vonhatják mesterségemet!
Nekem mindent el kell vállalnom,
amit rám bíznak, meg kell csinálni!
- LÁTOGATÓ – De nem kellene!
Volt már beceneve?
- RENDEZŐ – Nem volt, nem adtak!
- LÁTOGATÓ – Végül is arról van szó,
hogy nem tudja megvalósítani a Nagy Tervemet?
Szerette volna, de a lelke mélyén nem akarta!
- RENDEZŐ – Irigylem magát!
Nem találtam olyan faragót,
aki az elefántcsontot ki tudta volna faragni.
Nem miattam történt így!
Azért keressen,
én mindig a rendelkezésére állok!
Ne féljen, túlél mindnyájunkat!
- LÁTOGATÓ – Az én előadásom olyan szép lesz,
káprázatos lesz!

Az elefántcsontfaragások az élet szent mozdulatait
rejtik és mindenhol Szférai Zenét hallanak majd
az emberek!
Minden áldott nap beszélek róla az embereknek,
addig mesélem, míg látni szeretnék.
Egyszer úgyszólván megvalósítja valaki!
Hosszú időbe telik és nagy erőfeszítésbe..

1972

* * *

1945-ben születtem, Rothalmünsterben. Gyermekkoromban Zala megyében laktam. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen kaptam diplomát.

Első verseskötetemet 1974-ben adta ki a Magvető Kiadó Tetovált szavak címmel. Második verseskötetemet 1986-ban jelent meg a Szépirodalmi Kiadónál, Szerelem-madár a címe. Harmadik verseskötetemet az Extázis alkonyatban 1988-ban jelent meg magánkiadásban.

Verseim megjelentek újságokban és folyóiratokban. Írtam több lírai egyfelvonásost és néhány önéletrajzi kisregényt is. Negyedik verseskötetembe régi és új verseimet, valamint néhány lírai egyfelvonásost válogattam.

* * *

Benyó Judit negyedik verseskötete, a Tetovált szavak, a Szerelem-madár és az Extázis alkonyatban után eddigi lírája folytatásának és továbbfejlesztésének mutatkozik egyszerre.

A folytonosság a világ és kivált az erotikum érzékletes, üde ábrázolásában jelenik meg elsősorban, az újdonság, a filozófiai gondolkodás elmélyülésében, az alapvető, nagy emberi gondolatok elsajátításának igényében.

A korábbi versek dalszerűsége és bukolikája után az újabbak inkább gondolati reflexiókkal telítődnek, a költő átfogó filozófiai kérdésekkel néz bennük szembe. Ez az átalakulás a versek szerkesztésére is hat, kissé prózaiabbak és fogalmazásukban pontosabbak lettek, gyakran megnő a terjedelmük: Gyertyák a karneválon. A szituáció festése az enteriőrtől a nagyobb távlatú tabló felé halad. Szabadverseiben mindig érzünk valami megfogható ritmusemlékeket, képei trópusian buják, fölfokozottak, versmotívumaiban olykor eksztatikus lendület lüktet.

A 60-as évek közepén az ELTE Bölcsészettudományi Karán induló nemzedék tagja volt Benyó Judit. A Kilencek nevű költőcsoport egy időben be akarta vonni körükbe, ez véletlenszerű okok miatt elmaradt, magányosabb íróskor jutott neki kortársainál.

Mindazonáltal negyedik verseskötetében olyan eredeti hangot hallat, amelyet – főleg a természeti és az erotikus motívika dolgában – egyik nemzedéktársa sem üt meg az ő modorában és színvonalán.

Csűrös Miklós
irodalomtörténész
1989